

PRAVNO-POLITIČKA STRUKTURA DEMOKRATSKE REPUBLIKE KONGO

Žikica Bardžić²¹, Dragomir Đurić²², Uglješa Mrdić²³

Pregledni rad
UDK: 323(675)

Apstrakt

Rad na ovom članku iniciran je predstojećim "mogućim" predsedničkim izborima u ovo zemlji. Da li će se desiti prava demokratija, pa će posle dva mandata Džozef Kabila i predhodnim vremenom u ukupnom trajanju od 15 godina, prepustiti mesto predsednika drugome ili će kao i u mnogim drugim susednim i Afričkim, pa i zemljama iz ostatka sveta, da se desi da se pronade neko "rešenje" i dobije još "koji" mandat nejasno je. Za ovo je potrebno bolje shvatanje i razumevanje istorije, stanja, situacije, razmišljanja, dejstvovanja i koječega drugog u Africi i DR Kongo. Da li će prisustvo misije UN za stabilizovanje stanja u DR Kongo - MONUSCO doprineti mirnom prelasku vlasti ili... Normalno, kao i svugde na svetu sve zavisi od interesa onih "vladara" iz "sive zone" koji najčešće o tim stvarima stvarno odlučuju.

Ključne reči: DR Kongo, Kabila, etnički rat, izbori, MONUSCO, kolonizacija, prirodna bogatstva, neuspela država

Uvod

Afrički kontinet je po mnogu čemu kontradiktoran, što svakako ima uticaja i na DR Kongo. Iako kontinent obiluje najrazličitijim vrstama bogatstava i ima sve uslove za blagostanje, on ima najviše siromašnih ljudi na svetu. Zbog najrazličitijih uslova, interesa, htenja i sl. Afrika je kontinent sa najvećim brojem „neuspehlih“ država. Razlozi za takvo stanje su mnogobrojni, ali kao osnovnu činjenicu možemo uzeti da je to kontinent koji je oduvek osvajan, koloniziran i eksploatisan. Najrazličitiji kolonizatori, eksploatatori i svi ostali "atori" su vodili brigu o svojim interesima i potrebama, a ne o budućnosti ovog kontingenta i njegovih stanovnika.

---

²¹ Docent, dr Žikica Bardžić, Visoka škola za menadžment i ekonomiju, Ulica Karađorđeva br. 52, Kragujevac, E-mail: direktor@vsem.edu.rs

²² Vanredni profesor, dr Dragomir Đurić, Visoka škola za menadžment i ekonomiju, Ulica Karađorđeva br. 52, Kragujevac, Email: direktor@vsem.edu.rs

²³ Uglješa Mrdić, Ministarstvo pravde Republike Srbije, Ulica Nemanjina br. 22-26, 11000 Beograd

Ako pogledamo neutralno i teoretski, DR Kongo je jedna od najbogatijih zemalja u svetu. Zašto? Pa ima veoma povoljnu klimu, plodnu zemlju, a pored plodnosti ona je bogata jer u njoj leže dijamanti, zlato, uran, bakar, tantalit-koltan pa se može slobodno reći, skoro svaki poznati retki i vredni metal i mineral. Kao jednu od osnovnih činjenica za "podasaharske države" možemo izneti tvrdnju, da što imaju veće rudno i mineralno prirodno bogatstvo to su njeni stanovnici siromašniji.

Opšte o DR Kongu

Demokratska Republika Kongo se nalazi u Africi i to u Srednjoj Africi. Po površini je druga na kontinentu (iza Alžira), i dvanaesta zemlja u svetu.

Karakteristika je da državom dominira reka Kongo i njene pritoke. Oni zajedno čine drugi po veličini rečni sliv na svetu (iza Amazona).

Demokratska Republika Kongo izlazi i na Atlantski okean (kod ušća reke Kongo u dužini od oko 40km).

Zbog svoje površine on ima više suseda pa se graniči sa: Republikom Kongo, Centralnoafričkom Republikom, Južnim Sudanom, Ugandom, Ruandom, Burundijem, Tanzanijom, Zambijom i Angolom. Ima površinu od 2.345.400 km².

Demokratska Republika Kongo se nalazi centralno-zapadnom delu pod-Saharske Afrike. Zemlja leži na obe zemljine polulopte, i to tako da se jedna trećina zemlje nalazi na severnoj zemljinoj polulopti a druge dve trećine na južnoj zemljinoj polulopti.

Reljefno je podeljena na četiri oblasti:

Kao prva je ravnica uz obalu koja je bez drveća, ali bogata močvarama, jezerima i rekama koje postoje duž Atlantske obale ili se spuštaju sa planine Mauombe.

Druga je plodna dolina reke Niari u centralno-južnom delu koja predstavlja najplodniju oblast u državi.

Treća je centralni planinski ili plato Bateke koji razdvaja slivove reke Ogove i Niari, a koji je pokriven gustom šumom.

Četvrti je sliv reke Kongo na severu koji se sastoji od poplavljenih terena u nižem delu i suvih savana u višim.

Središnjim delom zemlje dominira veliki niski plato koji okružuje vodeni bazen reke Kongo. On je prekriven tropskom kišnom prašumom. Visoki planinski lanci se nalaze na istoku zemlje. Najveći deo rečnog basena reke Kongo nalazi se u DR Kongo.

Severno-istočni deo DR Konga čine planinski lanci. U ovom delu se još uvek dešavaju dosta slabe tektonske i vulkanske aktivnosti. Duž Velike rasedne doline na

istočnoj granici DR Konga nalaze se tri velika afrička jezera: Tanganjika, Edvardovo jezero i Albertovo jezero. Geološka i vulkanska aktivnost omogućila je da ovaj deo Konga obiluje velikom količinom rudnog bogatstva i minerala. Ovo mineralno bogatstvo je relativno lako dostupno za eksploataciju jer se nalazi na površini ili plitko u zemlji.

Bogatstvo u rudama i mineralima kao da prati i bogatstvo u raznim vrstama klima. Tako da je u predelu basena reke Kongo zastupljena topla i vlažna klima, a u južnim visoravnima hladna i suva klima.

Kao što je rečeno zemlja leži sa obe strane ekvatora. Zbog toga su godišnja doba obrnuta pa tako kišna sezona južno od ekvatora traje od maja do oktobra, a severno od ekvatora, od novembra do aprila. Duž ekvatora kišne padavine su česte tokom cele godine. Ovako obilne godišnje padavine, koje u nekim delovima zemlje dostižu količinu od 200cm po km², rezultuju drugom po veličini kišnom prašumom na svetu.

Klima je tipično tropska, i karakterišu je visoke temperature i vlažnost od oko 80% (ovakvo stanje je preko cele godine i sezona nema veliki uticaj na ove karakteristike). Prosečna količina padavina za celu zemlju iznosi oko 107cm po km². Najviše padavina ima na severu, a najmanje ka Atlantiku i jugu zemlje. Godišnja temperatura se kreće u rasponu od 17 do 33°C.

Reka Kongo svojim najvećim delom teče kroz DR Kongo. Ona je druga u svetu posle reke Amazon po prosečnom protoku vode. Zahvaljujući obilnim padavinama, reka Kongo nema veće oscilacije u količini vode tokom godine. Karakteristično je da je to najdublja reka na svetu. Pre ušća u Atlantik kod mesta Muanda, reka pravi veličanstvene Livingstonove vodopade. Sa ukupnom dužinom od 4.700km to je druga najduža reka u Africi.

Glavni grad DR Kongo je Kinšasa, i on u administrativnoj podeli egzistira kao posebna gradska oblast. U DR Kongo živi 77,5 miliona ljudi (podatak za 2015.godinu).

Najveći gradovi su Kinšasa, Mbudži Maji, Lubumbaši, Kolvezi, Hananga i Kisangani. Inače DR Kongo je podeljen na 10 oblasti i jednu gradsku oblast i to: Bandundu, Bas-Congo, Équateur, Kasai-Occidental, Kasai-Oriental, Katanga, Maniema, Nord-Kivu, Orientale, Sud-Kivu i Kinshasa (gradska oblast).

Stanovništvo, kultura, zdravstvo

U zemlji živi oko 77.5 miliona ljudi (podatak za 2015.godinu). Kongo je četvrta zemlja u Africi, a osamnaesta u svetu po broju stanovnika. Kao u kod nekih susednih zemalja stopa priraštaja je oko 2,6%. Ovako velika stopa stvara skoro

jednaku raspodelu stanovništva na grupu veoma mladih (do 14 godina) sa 44% i ostalih 56%.

Kongo kao i dobar deo Afričkih zemalja ima izražen problem rasporeda stanovništva kao posledicu kolonijalne vladavine, odnosno preseljenja velikog broja stanovništva iz ruralnih oblasti u gradove.

Pored ovoga preovlađuje vrlo neravnomerna neraspoređenost stanovništva, što je karakteristika i drugih afričkih zemalja, a posledica je kako geografskih karakteristika tako i istorijskih uslova, posebno kolonijalnog razdoblja. Po ovom, nažalost negativnom trendu, DR Kongo stoji u samom vrhu stope urbanizacije u Africi.

Etnički sastav DR Konga čini lepeza od oko 250 grupa. Situaciju čini složenijom i to da su te grupe različite po poreklu, jeziku, običajima i sl. Ipak sve ove grupe možemo po jezičkom – lingvističkom kriterijumu da svrstamo u tri grupe. Te grupe su:

- Bantu crnci (poreklom iz Nigerije, čini oko 80% stanovništva koje pokriva dve trećine teritorije),
- Sudanski crnci (ima ih oko 15 miliona, uglavnom žive na severu zemlje u savani),
- Niloti (relativno malobrojni, žive pridruženi grupama iz Ugande i Sudana na severoistoku zemlje),
- Posebnu grupaciju predstavljaju Pigmeji. Ima ih oko 150.000 ali su rasuti po prašumama, a koriste jezike bantu i sudanskih crnaca.

U zemlji se govori oko 240 jezika. Zvanični jezik je francuski, a pored njega se kao zvanični koriste svahili, lingala, kikongo i čiluba.

Po pitanju vere to je hrišćanska zemlja čiju religiju ima oko 80% stanovništva. Ipak kao i svugde u svetu katoličko hrišćanstvo se i ovde deli na katolike (oko 50%), protestante (oko 20%) i Kimbanguisam (oko 10%).

Ostatak su oko 10% muslimani i 10% ostalih (hindu, tradicionalni – višebošci...)

Već je rečeno da su kolonizatori – Belgijanci izbegavali da razviju sistem školstva. Tako su sistem školovanja sveli na školovanje u organizaciji crkve, ali u takvom obimu da nije mogao da zadovolji ni potrebe privilegovanih slojeva, a kamo li da se raširio na ostalo stanovništvo.

Po dobijanju nezavisnosti posebna pažnja je posvećena stvaranju građanskog sistema obrazovanja. U nekim godinama odvajano je do 30% budžeta za ovu namenu. Kao rezultat toga je podatak da je u sistemu osnovnog obrazovanja oko 3 miliona dece, srednjeg oko 50.000, a visokog oko 15.000.

Posebna pažnja se obraća usmenoj književnosti. Tako da su narodi Konga uspjeli da pronađu i sačuvaju veliki deo kulturnog blaga Konga.

Pored usmene književnosti u basen reke Kongo je razvijena tradicionalna ili „crnačka umetnost“ (božanstva i sile su predstavjeni kroz izradu maski, statua i fetiša).

Ali zajednička karakteristika, ne samo Konga već Afrike, je muzika. Ona je nosilac umetnosti i zauzima glavno mesto u društvu. Normalno u tolikoj raznolikosti etničkih grupa da su melodije, ritam i instrumenti različiti, ali svi imaju kao osnovu muziku. Muzika Konga je prepoznata i priznata u celoj Africi.

Zdravstvena situacija je veoma složena. Na to su uticali bedni uslovi života, nepostojanje osnovnih uslova za zdravstvenu zaštitu, veoma loše razvijen zdravstveni sistem, migrativna kretanja od sela ka bednim naseljima u okolini gradova, izbeglištvo, interno raseljene osobe i još mnogo drugih negativnih faktora. Po pitanju zdravstva situaciju otežava i veliki broj i rasprostranjenost tropskih i zaraznih bolesti (malarija, meningitis, tripanozomijaza – bolest spavanja, žuta groznica, tuberkuloza, ebola itd). Dok je po pitanju smrtnosti dece i novorođenčadi Kongo u samom svetskom vrhu. Čim se spomene Afrika, nezaobilazno je i pitanje "famousne" seksualno prenosive bolesti SIDA. Kongo je sa tim problemom negde u sredini u Africi sa oko 4,2% zaraženih HIV virusom.

Kongo danas posle Čada ima najveći procenat smrtnosti novorođenčadi u svetu. Preko 125.000 dece do 5 godina umire od bakterije pneumokoka. Akcijom vakcinacije dece koja je sprovedena uz međunarodnu pomoć unekoliko je umanjen ovaj problem bar oko glavnog grada Kinšase.

Kao da sve ovo gore nije dovoljno pa se na to nadovezuje i ekonomija. Tako DR Kongo spada u slabo razvijene zemlje. Korupcija je na takvom nivou da onemogućava normalno funkcionisanje zemlje. Crno tržište guši privredu i uz krijumčarenje čini bitan dodatak ovom stanju.

Bruto nacionalni dohodak se od 2001.godine sa 5,2 milijarde dolara, nekako podigao na 32,69 milijardi dolara u 2013.godini .

Ovakvom stanju je kumovala dugotrajna kolonijalna eksploatacija u sprezi sa industrijom, zasnovanom na jeftinoj radnoj snazi i skoro isključivom izvozu sirovina. Uz dugogodišnju političku nestabilnost, stalne borbe za vlast i ratne sukobe (dva velika i više desetina malih ratova i sukoba), koji su stvorili višemilionski korpus izbeglica i sa višedecenijskim ekstremno krupcionaškom i apsolutističkom vlašću diktatora Mobutua, ekonomija Konga nije ni mogla da se razvije. Tako da je ona nerealno loša slika u odnosu na prirodna, rudna i mineralna bogatstva zemlje.

Privreda Konga leži na tri temelja, to su: rude, šume i hidroelektrični potencijal. Rudarstvo i metalurgija u suštini drže privredu Konga, jer u bruto društvenom proizvodu zemlje učestvuju sa oko 25%. Taj procenat se u izvozu zemlje diže na više od 85%. Ne sme se zaboraviti da je Kongo prvi u svetu po proizvodnji industrijskih dijamanta i kobalta (preko $\frac{3}{4}$ svetske proizvodnje). Da su peti u svetu po proizvodnji bakra, sedmi po proizvodnji kalaja, jedanaesti po proizvodnji zlata, dvanaesti po proizvodnji cinka itd. Osim ovih ruda i minerala Kongo proizvodi i kadmijum, germanijum, berilijum, nikal, magnezijum, srebro, olovo, hrom, rude gvožđa i hroma kao i značajne količine uglja.

U nalazištima rudama bogatih provincija Saba, Gornji Kongo i Istočni Kasai veoma je čest slučaj da se ruda nalazi blizu površine, tako da se površinskim kopom relativno lako i jeftino vadi.

Nakon dobijanja nezavisnosti DR Kongo je pokušao da sačuva svoja rudna bogatstva tako da su sva rudna bogatstva postala vlasništvo države. Ali to nije imalo velikih uspeha, jer raznim oblastima vladaju lokalni gospodari rata podržanih od "spoljnih mentora" koji su zainteresovani za jeftino dobijanje skupih sirovina. Još uvek se robovski eksploatišu ljudi, pa čak i deca i žene. Država ne može ništa ili veoma malo da tu donese promena. Stanje je veoma loše, čak i zdravstveno tako da je Istočni Kongo jedno od tri svetska žarišta kuge.

Zlato Konga koje je ovim ljudima donelo samo zlo i koje opravdano zovu „ukletim“, veoma se efikasno prenosi van zemlje, jer su nalazišta uz granicu sa Ugandom. Otkupljeno zlato od preprodavaca se prenosi u Ugandu. U Ugandi se prave papiri i zlato postaje Ugandsko. Sve ovo se ne bi dešavalo da halapljivost "demokratskih zapadnih korporacija" ne plaća i kupuje to "ukleto" zlato. Simbioza u interesu svetskih "lešinara" da dobiju jeftino zlato i lokalnih Kongoanskih moćnika da dobiju oružje, još nije naišla na adekvatan odgovor koji bi ga prekinuo.

Pored rudnih bogatstava Kongo ima i nalazišta nafte u podmorju koje eksploatiše uz pomoć stranih (normalno američko, japansko i belgijskih naftnih kompanija).

U istočnim regijama (Buhavu - Goma) ima velikih rezervi zemnog gasa, a u jezeru Kivu i nalazišta metana.

O moći hidropotencijala ove zemlje ne treba puno trošiti reči. Dovoljno je reći reka Kongo i njene pritoke koje čine skoro 15% svetskog hidropotencijala i Kongu daju mogućnost da uživa u obilju jeftine, obnovljive i čiste energije.

DR Kongo, iako raspolaže sa gotovo polovinom tropskih šuma Centralne Afrike nije veliki proizvođač drveta. Ovo je i pozitivno i negativno. Dobro je da je vlada shvatila značaj ovog resursa, da želi da ga racionalno koristi i gazduje. Predviđa se da u narednim periodu drvo postane drugi izvozni proizvod DR Konga.

Poljoprivreda bi ovoj zemlji sa veoma povoljnim uslovima za uzgajanje skoro svih poljoprivrednih kultura, i sa skoro 80% seoskog stanovništva trebala da bude, ako ne jedan od glavnih motora, onda da obezbeđuje potpunu ishranu zemlje. Nažalost Kongo je primoran da uvozi skoro 20% svojih osnovnih prehrambenih potreba (žitarice, meso, mleko...).

Ovo je posledica nasleđene strukture poljoprivredne proizvodnje iz kolonijalnog razdoblja. Tada je prvenstveno stimulisana poljoprivredna proizvodnja plantažnog tipa, namenjena izvozu. Kongo se ovoga nije oslobodio tako da plantažni tip proizvodnje učestvuje sa oko 80% u izvozu poljoprivrednih proizvoda. Tako se DR Kongo na svetskom tržištu pojavljuje kao izvoznik kafe, palminog ulja, kaučuka, pamuka, čaja, kakoa i dr.(u izvozu učestvuju sa 15%).

Stočarstvo, koje je bilo dosta narušeno u periodu političkih sukoba, ipak se razvilo i to kao stočarstvo rančerskog tipa. Najzastupljenije je u južnim i severnim regijama savana, te planinskom masivu na istoku. Što se tiče ribarstva to je jedna od nesumnjivo razvijenih grana poljoprivrede. Ovaj podatak ne mora da zbunjuje imajući u vidu velika jezera i sliv reke Kongo.

DR Kongo spada u grupu Afričkih zemalja koje raspolazu sa velikom sirovinskom bazom i u oblasti rudnih bogatstava i u hidro potencijalu. Osim ovoga oko velikih gradova je razvijena industrija za preradu potrošnih dobara za koju se predviđaju mnogobrojni projekti realizacije. Na prvi pogled iako sve izgleda u redu, kada se pogleda raspored po teritoriji može se zaključiti da se oko 75% industrije nalazi u dva regiona, a da je ostatak države skoro potpuno poljoprivredan. Takođe, bazna industrija za preradu metala, koncentrisana je u regiji Sabe gde su i glavna nalazišta. Ipak ovo je oblast koja se najbrže razvija (godišnja stopa rasta industrijske proizvodnje je dva puta veća od stope rasta ukupne privrede).

Najvažnije grane su metalurgija, proizvodnja električne energije, prehrambena industrija, industrija tekstila, prerada metala, drvna industrija, industrija građevinskog materijala i metaloprerađivačka industrija.

Kapaciteti hemijske industrije, industrije gume, industrije za montažu vozila i rafiniranje nafte zadovoljavaju domaće potrebe.

Ovakvih uspeha u industrijalizaciji ne bi bilo da nije bilo stranih investicija. Osnovni cilj industrijalizacije zemlje je da se smanji ili potpuno ukine uvoz hrane i potrošnih dobara i da DR Kongo od izvoznika sirovina postane i izvoznik finalnih proizvoda.

Kao i ostale afričke zemlje, DR Kongo ima saobraćajnu infrastrukturu koja ne odgovara potrebama nacionalne privrede. Najvećim delom izgrađena u kolonijalnom periodu (prvenstveno železnice i putevi), transportna mreža nalazila se u funkciji stranih interesa, osiguravajući što efikasniji transport prirodnog

bogatstva iz unutrašnjosti na obale Atlantskog i Indijskog okeana. To preusmerenje i diversifikacija se želi postići izgradnjom železničke pruge Ilebo-Kinšasa (dužina oko 3.500 km, koja povezuje Sahariju na zambijskoj granici sa lukom Banana na Atlantskom okeanu). Proširenjem luke Banana i povezivanjem sa lukom Matadi, očekuje se otvaranje mogućnosti korišćenja luka i samim tim i oslobađanja privrede od inostrane zavisnosti.

Za razliku od kompnenog i vodenog saobraćaja, vazdušni saobraćaj je dosta razvijen. Zemlja ima 34 aerodroma i veliku modernu vazdušnu flotu.

Kao i mnogo šta u privredi Konga tako i izvoz prate problemi. Oni se ogledaju u tome da se izvoze uglavnom usko specifični proizvodi što se vidi kroz podatak da sa skoro 85% u izvozu učestvuju proizvodi rudarske industrije. Kako je svetsko tržište metala i minerala osetljivo i podložno čestim i naglim negativnim kretanjima to je i izvoz Konga u mnogome zavistan i nesiguran. Ostatak izvoza pripada poljoprivrednim proizvodima i to kafi, palminom ulju, uljanim pogačama, drvu, kaučuku... Na industrijske proizvode otpada minornih 1% izvoza i to rečito govori o neizbalansiranom izvozu. Kao posledica ove neizbalansiranosti u strukturi uvoza uglavnom učestvuju gotovi proizvodi. Glavni region iz kog se uvozi je Evropa.

Kongo ima odličnu polaznu osnovu za razvoj turizma koji je takođe prioritetan u celokupnom privrednom razvoju. Pri tom se ovoj grani daje selektivni karakter prvenstveno iz ekoloških razloga.

Istorija

Istraživanja arheologa su potvrdila stavove da je teritorija današnje države DR Kongo, a posebno regije Saba i Kasai, jedna od najstarijih zona na kojoj se razvila ljudska civilizacija. Naučno je potvrđeno da su ovi prostori bili naseljeni još u praistoriji. Plemena Bantu su tokom perioda do 1.000-te godine naše ere, migrirali sa teritorija današnje Nigerije i Sudana na teritoriju današnjih država Kongo i Angola. Dolaskom i naseljavanjem ovih područja, novodošla plemena mešala su se sa autohtonim stanovništvom, Pigmejima i Bušmanima, formirajući razna plemenska kraljevstva.

Kongoanski ratovi

U najvećem ratu u modernoj afričkoj istoriji, direktno je učestvovalo osam afričkih zemalja i oko 25 naoružanih grupa. Zaključno sa 2008. godinom kao posledica rata je stradalo 5.400.000 ljudi, većinom od bolesti i gladovanja. Sa ovim podacima Drugi kongoanski rat je postao najsmrtonosniji konflikt od Drugog svetskog rata do tada. Milioni ljudi su napustili svoje domove, a mnogi su izbegli u susedne države.

Prvi kongoanski rat je trajao od kraja 1996. do 1997. godine. Njime je sa vlasti svrgnut zairski predsednik Mobutu Sese Seko

Uzrok za ovaj rat je bila izbeglička kriza nastala posle genocida u Ruandi. U istočni Zair je 1994. godine, stiglo oko 2 miliona Hutu izbeglica koji su bežali od osвете Tutsija. Njih su napadali Tutsiji iz Ruande i Tutsiji iz Zaira (Banjamulenge). Hutu ekstremiste iz političkih razloga je podržavao Mobutu. Vlada Ruande, (dominiraju Tutsi), šalje naoružanje etničkim Tutsima (Banjamulenge) u istočnom Zairu. Za ovu intervenciju javno ih je optužila Vlada Zaira i ista je ovaj čin osudila, ali nije imala moć da mu se vojno usprotivi.

Tako se krajem 1996. godine pojavljuje ujedinjeni pokret AFDL pod vođstvom Lorana Kabile. Ovaj pokret su podržavale Uganda, Ruanda i Angola. Vođa pobunjenika, Loran Kabila, bio je dugogodišnji protivnik Mobutuovog režima, a podržavao je stavove Patrisa Lumumbe.

Uz veliku i aktivnu podršku Ruande, Ugande i Angole, Kabilina vojska je brzo stigla do prestonice Kinšase. U toku tog napredovanja iz unutrašnjosti Kongoa su dolazili izveštaji o masakrima i brutalnim zločinima pobunjenika. Osnovni zahtev Kabile je bio pad vlade. Mobutu je morao da pobegne iz zemlje i septembra 1997.godine umire u Maroku. Koristeći taj događaj, Loran Kabila se proglašava za novog predsednika države i naređuje uvođenje reda u zemlji. Kao jedan od prvih poteza je bio promena imena zemlje u Demokratska Republika Kongo umesto Mubutuovog Zair.

Ovakav Kongo je bila država sa ogromnim dugovima, bez privrede i bez političke stabilnosti. Prisustvo velikog broja stranih vojnika, nedostatak političke stabilnosti i interesi spoljnih sila, stvarali su idealne uslove za izbijanje Drugog kongoanskog rata.

Drugi kongoanski rat (Afrički svetski rat ili Veliki rat Afrike) trajao je od 1998. do 2003.godine.

Razlog za rat je bio ostanak vojnika iz Ruande (koji su ratovali su na strani Kabile), u Kongu bez namere da se vrate u Ruandu. Kada su se stekli uslovi Kabila se zahvalio stranim trupama (Ugandanima i Ruandancima) na pomoći i naredio njihovo povlačenje. Uznemireni ovim postupkom (pod plaštom gubljenja sigurnosti) narod Banjamulenge na istoku Konga se ponovo pobunio. Ruanda i Uganda su im odmah poslale "pomoć". Vrlo brzo su ovladali velikim delom istočnog Konga. U ovo ratu je ponovljena podela naroda Hutu i Tutsi. Tako su na strani vlade DR Konga ratovali pripadnici plemena Huti, a na suprotnoj – pobunjeničkoj strani su bili Tutsi.

Pobunjenici su brzo napredovali i do kraja avgusta su ugrozili Kinšasu. Tada se u rat na strani DR Konga uključuju i daju vojnu i logističku podršku Namibija, Zimbabve, Angola, Sudan i Čad. U januaru 1999. godine je sklopljeno primirje između Ruande, Ugande, Angole, Namibije i Zimbabvea. Kao što se moglo

očekivati ugovoren prekid sukoba i demilitarizacija nisu ispoštovani. Ujedinjene nacije su februara 2000. godine u Kongo uputile mirovnu misiju MONUK (MONUC). I pored ove aktivnosti i direktnog mešanja UN, borbe (doduše sporadične) su se nastavile.

Sredinom januara 2001. godine izvršen je atentat na Lorana Kabilu. On je podlegao ranama iz ovog atentata dva dana kasnije. Tada parlament Konga, jednoglasno za novog predsednika bira Kabilinog sina Džozefa Kabilu.

Džozef Kabila je uz posredstvo UN u februaru iste godine, dogovorio povlačenje snaga Ruande i Ugande.

DR Kongo i Ruanda su potpisali mirovni sporazum na leto 2002. godine. Njime je bilo predviđeno povlačenje snaga Ruande iz Konga (20.000 vojnika) i razoružavanje Hutu milicije u istočnom Kongu. Po ovome potpisan je i mirovni ugovor sa Ugandom na jesen iste godine.

Nakon stabilizovanja političkog i vojnog stanja i povlačenja stranih snaga Kongoanske političke frakcije su u krajem 2002. godine potpisale sporazum o prelaznoj vladi i održavanju demokratskih izbora. Ovo je označilo i kraj Drugog kongoanskog rata.

Vlada Konga je uglavnom uz pomoć donacija uspela da koliko-toliko stabilizuje stanje u zemlji.

Sporazumom političkih strana 2003. godine, stvaraju se uslovi za demokratske izbore (koji su održani 2006. godine), a uz izbore dogovorena je i buduća administrativna decentralizacija.

Kršenje, nepoštovanje ljudskih prava i uloga međunarodne zajednice

Možemo sa sigurnošću potvrditi, da je DR Kongo jedna od vodećih zemalja u svetu po kršenju i nepoštovanju ljudskih prava.

Svi ovi vojni sukobi i borba za vlast čiji je početak označilo sticanje nezavisnosti DR Konga, praćena je najvećim egzodusom izbeglica, do tada ikada, zabeleženim u istoriji čovečanstva. Takođe izuzetno veliko stradanje civila gde se procene kreću do više miliona mrtvih (što od borbi, što od bolesti i gladi), stotine hiljada raseljenih i izbeglica rezultat su ovakvih agresivnih i dugih ratnih sukoba. Crno svetlo na ovaj podatak baca i činjenica da ni jedna strana u sukobu nije prezala od masovnih kršenja ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava .

Pripadnici naoružanih pobunjeničkih grupa i vladinih snaga bezbednosti rutinski su činili mučenja i zlostavljanja, posebno prema političkim protivnicima. Korišćene su razne metode mučenja kao što su premlaćivanja, povrede izazvane nožem, silovanja i vešanja ljudi na javnim mestima. U većini zatvora i objekata zatočeništva vladali

su surovi uslovi, pri čemu su zatvorenike podvrgavali svirepom, nečovečnom ili ponižavajućem postupanju. Bilo je izveštaja da su zatvorenici redovno umirali od neuhranjenosti i kao posledica nelečenja od raznih bolesti.

Još jedna humanitarna kriza u severoistočnom regionu Orijentalne pokrajine koja je bila u toku 2009. godine pokazala je svu brutalnost ratova i oružanih sukoba u Kongu. Tada iz Ugande dolaze pripadnici Lord's Resistance Army (LRA), koji sprovode vojne akcije u Demokratskoj Republici Kongo, Sudanu i Ugandi, i izvršavaju brutalne napade na civile. Takođe, LRA se optužuje za smrt preko 1.200 ljudi i kidnapovanje više od 600 dece.

Vojni sudovi su u toku 2008. godine osudili na smrt najmanje 50 ljudi, uključujući civile. Međutim, izvršenja kazni nije bilo, bar prema izveštajima organizacije Amnesty International.

Ovakvo crno stanje je pojačavala procena da je i pored relativnog mira u 2008. godini, još uvek bilo od 3.000 do 4.000 dece u redovima raznih naoružanih grupa.

U ovom delu ne sme se zaboraviti jedan veoma važan događaj, odnosno sukob između Vladinih snaga i ruandske Hutu milicije - Demokratske snage za oslobođenje Ruande (FDLR) u 2009. godini kada je izvršen jedan od najmasovnijih posleratnih zločina.

Najveći deo pomenutih sukoba je skoncentrisan u četiri provincije: Severena Kivu, Južna Kivu, Ekvarorijalna i Orijentalne provincija.

Kancelarija Visokog komesara za ljudska prava (OHCHR) je 01.10.2010. godine objavila detaljan izveštaj o brutalnom kršenju ljudskih prava i kršenjima odredbi međunarodnog humanitarnog prava na teritoriji Demokratske Republike Kongo u periodu od marta 1993. do juna 2003. godine. Ovaj izveštaj je vlada Ruande je pokušala, na sreću bezuspešno, da pre objavljivanja bude promenjen. Razlog za to je što su neke od najtežih zločina dokumentovali članovi Ruandske Patriotske armije (RPA), i njihovi saveznici u Kongu Savez demokratskih snaga za oslobođenje Konga (AFDL), koji su zločine i počinili. Opisi iz izveštaja navode na pomisao i mogući predmet eventualno počinjenog genocida.

I danas u Kongu, od posledica bolesti i gladi umire oko 45.000 ljudi mesečno. Izveštaji ukazuju da su skoro polovina umrlih, deca ispod 5 godina.

Međunarodna zajednica ni u periodu ratova, a ni do danas nije našla odgovor na katastrofu u Kongu. Savet bezbednosti Ujedinjenih nacija i generalni sekretar UN su često osuđivali kršenja ljudskih prava i humanitarnu katastrofu koja je zadesila lokalno stanovništvo. Ali se od toga nije otišlo dalje. Iako je međunarodna zajednica stalno iskazivala podršku za političke i diplomatske napore u okončanju rata, nisu

preduzeti nikakvi efikasni koraci koji bi zahtevali odgovornost za ratne zločine i zločine protiv čovečnosti koji su počinjeni u Kongu.

Pored svega DR Kongo je zemlja koja služi i kao izvor, a i kao odredište trgovine ljudima. Najvećim delom trgovina ljudima je interna i muškarci, žene i deca iz istočne pokrajine prodaju se u ostalim delovima zemlje u svrhu prinudnog rada i prisilne prostitucije. Osim toga jedan deo trgovine ljudima se obavlja van granica zemlje. Većinu ove trgovine vode naoružane bande, ali dokazi nevladinih organizacija ukazuju da su u trgovinu umešane i vladine snage.

I dan danas se u rudnicima istočnog Konga još uvek odvija nečuvena eksploatacija stanovnika, posebno dece, žrtava sukoba, koji masovno stradaju od nasilja, gladi i bolesti. Ovi robovi služe da još više obogate lokalne „gospodare rata“, uz njihove mentore iz okruženja. Grabež za bogatstva iz rudnika stabilizovala je krizu, jer ona pruža sve uslove za nemerljivo bogaćenje naoružanih donosilaca odluka – u šta spada i dostupnost bezbrojnog roblja-rudara, koji su izgubili sve, izuzev golih života

Vlada DR Konga ne ulaže veće napore za eliminaciju trgovine ljudima. Do sada nije pokazala skoro nikakav napredak u procesuiranju i kažnjavanju počinilaca trgovine ljudima ili u podizanju svesti javnosti o pogubnosti trgovine ljudima.

Politički sistem i izbori

Od sticanja nezavisnosti politiku u DR Kongo obeležavaju stalne unutrašnje političke krize i previranja, autoritarni diktatorski režimi, brojni vojni sukobi i krize. Kao da to nije dosta već se u politički život DR Konga mešaju i aktivno učestvuju susedne zemlje, velike sile i međunarodna zajednica.

Osnovni i najviši pravni akt zemlje je ustav. Ustav DR Konga, koji je nakon velikih peripetija i sprovedenog referenduma (sa velikim problemima i iz ogromnu pomoć međunarodne zajednice) usvojen i proglašen 2006.godine, definiše DR Kongo kao sekularnu, demokratsku državu sa polu-predsedničkim sistemom vlasti.

Predsednik se bira na neposrednim, slobodnim i fer izborima na mandat od pet godina, sa mogućnošću jednog reizbora. On imenuje premijera i svoj kabinet.

Zakonodavnu vlast realizuje dvodomni Parlament, koji se sastoji od gornjeg doma (Senat čiji se članovi biraju od strane provincijskih parlamenata) i donjeg doma (Narodna skupština čiji se članovi biraju neposredno na izborima).

Realizacijom izbora 2011. godine i izborom Džozefa Kabile za predsednika po drugi put, nastavljen je kontinuitet "nekontinuiteta". Naime država nije uspostavila potreban nivo demokratije i vladavine prava. Podela vlasti postoji samo u teoriji. Praktično nema nezavisnog sudstva, a doneti zakoni se uglavnom ne sprovode. Sve državne institucije su u velikoj meri korumpirane i nepouzidane (po tom pitanju se

ništa ne menja već decenijama). Rukovodeća mesta u državnim institucijama i preduzećima zauzimaju stranačke ličnosti koje rade za stranu, a i za svoju korist.

Vlada ne kontroliše celu teritoriju (posebno istok zemlje) pa je teritorijalni suverenitet države ugrožen. U zemlji, od samog sticanja nezavisnosti, postoje brojne pobunjeničke grupe koje dovode u pitanje legitimnost države ili iskazuju svoje secesionističke zahteve.

Prema kategorizacijama uspešnosti jedne države i svih realnih činioaca, može se slobodno reći da je DR Kongo trenutno u kategoriji "neuspela država".

Od sticanja nezavisnosti u Kongu nikada nije izvršena miran prenos vlasti. Prvi slobodni parlamentarni i predsednički izbori u DR Kongo su održani 2006.godine. Za predsednika je u drugom krugu izabran Džozef Kabila, dotadašnji predsednik .

Na izborima 2011. godine koji su sprovedeni uz tehničku pomoć UN za predsednika je ponovo izabran Kabila.

U mesecu martu 2016. godine Izborna komisija DR Konga je izdala saopštenje, da planirani izbori u decembru neće moći da se održe. Kao razlog je navedeno da birački spiskovi ne postoje, i da je za pripremu biračkih spiskova potrebno najmanje 16 meseci, odnosno da se ne mogu pripremiti pre jula meseca 2017.godine. Tada je predsednik izborne komisije gospodin Nanngaa izjavio: „Pred nama u Kongu je danas pitanje kako da pomirimo problem izbornog ciklusa ... sa tehničkim problemima sa kojima se suočavamo.“

To je bio signal da vladajuća koalicija na čelu sa predsednikom Džozefom Kabilom, priprema teren da se izbori planirani za kraj godine ne održe. Pretpostavka je bila da će se odraditi scenario kakav je bio u nekim susednim zemljama gde su odlaganjem izbora stvarani uslovi (kroz institucije vlasti pa čak i zakonodavnog menjanja ustava kroz sproveden referendum) za produžetak vladavine. Na ovaj način su dotadašnji predsednici Burundija i Republike Kongo stvorili uslove da se ponovo izaberu, iako na ponovni izbor nisu imali prava.

Opozicione stranke su burno reagovala i pozvale na štajk, kada je u maju mesecu Ustavni sud doneo presudu da Kabila može da ostane na vlasti, ako se ne održe planirani izbori, sve dok se ne izvrše ponovni izbori i izabere njegov naslednik.

Odmah potom je Vlada DR Konga saopštila da teži da održi lokalne i pokrajinske izbore pre predsedničkih izbora. Po nekim mišljenjima političkih analitičara, lako može da se desi da se Kabilin naslednik ili sam Kabila izaberu za predsednika tek 2018. ili čak 2019.godine.

Katolička crkva se javno usprotivila ovoj ideji i izjavila da želi da SAD utiču na Džozefa Kabilu i da mu zabrane da se kandiduje za treći predsednički mandat. Imajući u vidu da je više od 40% stanovništva DR Konga katoličke veroispovesti,

onda ovaj poziv ima veliku težinu. Crkva je pozvala stranke i političare na vlasti, da ponovo procene ispravnost odluke da se predsednički izbori održe 2017.godine, odnosno možda čak do aprila 2018.godine .

Sve ovo je dovelo do masovnih nemira u Kinšasi koji su održani 19.09.2016. godine. Na njima je ponovo kao i u protestima u avgustu bilo na desetine poginulih, a kancelarije šest opozicionih stranaka su spaljene.

Šef kancelarije UN za ljudska prava optužio je snage bezbednosti za upotrebu "prekomerne sile" protiv demonstranata, a SAD su uvele sankcije za dvojicu visoko pozicioniranih pripadnika snaga bezbednosti.

Maman Sambo Sidikou, šef misije UN u Kongu, rekao je u Savetu bezbednosti UN da je zemlja u "ustavnoj krizi, sa produbljivanjem političke polarizacije i da ne postoji rešenje na vidiku". "Akteri ove krize koji se pojavljuju sa svih strana, sve su više i više voljni da pribegnu nasilju u ostvarivanju svojih ciljeva, dok se prostor za konstruktivnu političku aktivnost još više smanjio. Ako se nastavi ovim putem, verujem da je nasilje velikih razmera neizbežno."

Sa druge strane predsednik Kabila je rekao da će poštovati ustav. Njegovi savetnici zvanično insistiraju na stavu, da Kabila ne želi da menja ustav da bi se ponovo kandidovao, kao što su to uradili predsednici Ruande i Republike Kongo. Imajući u vidu dosadašnje poteze, preostaje da se vidi koje su njegove stvarne namere u budućnosti.

Sve ovo govori da se situacija u ovoj državi pa i u celom regionu lako može da eksplodira. Imajući u vidu široko učešće mnogih grupa i zemalja u Drugom Kongoanskom ratu i njihove neugašene potrebe i htenja, pogoršanje bezbednosne situacije može da ima nesagledive posledice po bezbednost i ekonomsku situaciju i na dobrom delu Afričkog kontineta.

Možda je jedna od osnovnih stvari koja može zadržati ovo stanje do sledećih izbora, a da ne dođe do velikih sukoba je činjenica da se lokalnim gospodarima rata u ovoj situaciji ne isplati da zamene svoju nemilosrdnu eksploataciju i bogaćenje za nesigurnost stanja u ratu. Tako da se može desiti da ono što donosi teško zlo narodu Konga, u ovoj situaciji možda može da pomogne da se izbegne veliki rat.

I pored evidentnih problema DR Kongo se nije odrekla međunarodne saradnje. Ona je član više međunarodnih političkih i privrednih organizacija počev od UN (Ujedinjene nacije) pa AKP (Grupa država Afrike, Kariba i Pacifika), AU (Afrička Unija), BAD (Afrička razvojna banka), AEC (Afrički ekonomsko udruženje), COMESA (Zajedničko tržište za istočnu i južnu Afriku), G33 (Udruženje zemalja u razvoju), SADC (Južnoafričko razvojno udruženje) i još više manje važnih i regionalnih organizovanja.

Zaključak

Demokratska Republika Kongo kao jedna od najvećih zemalja na kontinetu sa površinom od nešto više od 2,3 milona km², ni izbliza nije takav ni politički ni ekonomski činilac kakav bi trebala da bude.

Zemlja se graniči sa Angolom, Burundijem, Centralnom Afričkom Republikom, Republikom Kongo, Ruandom, Sudanom, Tanzanijom, Ugandom i Zambijom. I sve te zemlje u većoj ili manjoj meri imaju aspiracije prema površini ili bogatstvima ove zemlje.

Demokratska Republika Kongo je država sa blizu 78 miliona stanovnika i sa velikom stopom prirodnog priraštaja, koja je dovela do rapidnog uvećanja broja stanovnika.

Nakon oslobođenja od Belgijske kolonijalne vlasti, došlo je do naglog razvoja školstva na svim nivoima tako da je danas preko 70% stanovništva školovano ili obuhvaćeno školstvom.

Po ekonomskom potencijalu DR Kongo je jedna od najbogatijih afričkih pa i svetskih zemalja, sa ogromnim rudnim blagom, posebno plemenitim metalima, uranijumom i dijamantima. Oko 60% površine zemlje je pod šumama sa retkim i veoma cenjenim biljnim i životinjskim vrstama, kao i ogromnim vodenim potencijalom reka i jezera, posebno reke Kongo. Međutim, i pored ovakvog bogatstva u prirodnim resursima, njeni stanovnici spadaju među najsiromašnije na svetu.

I pored započinjanja demokratskog procesa i relativno uspešno sprovedenih demokratskih izbora 2006. i 2011. godine, a uz pomoć misija UN i EU, vlada DR Kongo nije uspostavila potreban nivo demokratije i vladavine prava. Nastojanja aktuelne vlasti za uspostavljanje vladavine prava i demokratije su uglavnom deklarativna, a nestabilnost države i slabost vlade i dalje omogućavaju nastavak sukoba i kršenja ljudskih prava u zemlji. Politiku zemlje pored brojnih unutrašnjih problema obeležava i dalje snažan uticaj susednih zemalja u politički život DR Kongo. Tu je kao nezobilazna i velika misija UN u DR Kongo - MONUSCO radi stabilizacije stanja i pomoći u izgradnji demokratskih institucija.

Ruanda, koja je danas izuzetno nepopularna među stanovnicima Konga, ima i dalje veliki uticaj na Kongo.

Bezbednosna situacija u DR Kongo je u velikoj meri zavisna od uticaja SAD kao "svetskog policajca", evropskih zemalja gde se posebno ističe Belgija, ali i od susednih zemalja od kojih dolaze direktne pretnje po bezbednost delova Konga. Ogromno prirodno bogatstvo i skoro neograničeni resursi, stavljaju Kongo pred velike bezbednosne probleme. Interesi lokalnih vladara "eksploatacije ljudi i

prorode" čine bezbednost jednim od skoro nerešivih problema u bezbednosnom smislu. Mnogobrojni ratovi, međunacionalni sukobi i kriminal, konstantno razaraju zemlju i primoravaju stanovništvo na raseljavanje.

Što se tiče demokratije ova država je veoma daleko od tog pojma. To je vidljivo i iz situacije oko izbora koji su trebali da se organizuju krajem 2016. godine, a biće veliko je pitanje kada će se uopšte organizovati. Predsednik Kabila sa svojom strankom i interesima predvodi listu onih koji bi trebali da doprinesu demokratiji, ali u stvari donose realizaciju samo svojih a i tuđih interesa, profita i zarade. Pitanje izbora može lako da se pretvori u novi ratni požar, koji može da definitivno uništi ovu veliku zemlju kakvu poznajemo danas. Sve dok su interesi pojedinaca i grupe iznad svih interesa zemlje i društva za očekivati je da se desi ovakva nesreća ne samo narodu Konga nego i bilo kom narodu i državi u svetu.

I dalje su na delu najveći zločini, kriminal neviđenih razmera i korupcija koja je prisutna na svakom koraku. Ako tražimo uzrok za takvo stanje, sigurno ne moramo ići daleko u istoriju. U njegovoj dugoj istoriji, evropski trgovci crnim robljem su istrebljivali čitava sela, uz obalu reke Konga. Nasilje i nemoć bile su osnovne odrednice života naroda Konga. Od 1908. godine belgijska kraljevska kuća je najbrutalnije počela pljačkati Kongo. Nažalost, uticaj belgijskog kolonijalizma i način kako su tretirali lokalno stanovništvo, postala je norma ponašanja ljudi u ovoj državi.

Sve ovo bi možda bilo manje teško za rešenje, da Ujedinjene nacije ne pokazuju iznenađujuće veliku nemoć da se prihvate konačnog rešavanja kongoanske tragedije. To se vidi i inače kroz misiju UN i rad Međunarodnog krivičnog suda. Čak ni do danas ne postoji jasna strategija UN i međunarodne zajednice za DR Kongo, što se vidi i kroz nemoć jedne od najvećih misija UN u svetu.

Ako se uzmu kao reperi sve osnovne karakteristike neuspešne države DR Kongo ih veoma uspešno ispunjava. Tako da ga karakterišu: Vrlo slabe državne institucije; Narušena infrastruktura; Korupcija zastupljena u svim sferama društva; Nedostatak hrane za većinu stanovništva; Slaba bezbednost i sloboda kretanja, naročito izvan gradskih centara i ugrožen suverenitet prisustvom brojnih pobunjeničkih grupa, naročito na istoku države.

Teško će se regulisati ovakva kriza u DR Kongu ako on kao država i svi njegovi stanovnici (uz iskrenu i nesumnjivo veliku pomoć međunarodne zajednice), ne pronađu svoje rešenje. Neke stvari bi se nesumnjivo morale uraditi u bilo kom slučaju ako se želi bilo kakav napredak. Tako da bi trebalo:

- Izvršiti konsolidacija demokratskih institucija kroz prave demokratske izbore, decentralizovati i regionalno urediti vlast.

- Uz pomoć i posredovanje UN organizovati stalan dijalog između sukobljenih strana o spornim pitanjima.
- Obezbediti dalje prisustvo međunarodnih snaga uz postepeno prenošenje nadležnosti na lokalne institucije.
- Sprečiti šverc oružja i nekontrolisanog ulaska emigranata kroz bolju kontrolu granica.
- Izgraditi mehanizam za razoružanje stanovništva kroz otkup ili na neki drugi stimulativan način.
- Smanjiti nezaposlenost i siromaštvo davanjem koncesija na korišćenje prirodnih bogatstava svetskim kompanijama. Deo sredstava ulagati u infrastrukturu, zdravlje i školovanje.

Literatura

1. Dimčevska A., Kecmanović S., Mašanović M. 2006. Rat, kuga i eksploatacija u DR Kongo. NVO BEOSUPPORT, Beograd.
2. Ćirjaković Zoran. Demokratska Republika Kongo – Život ispod dna. NIN, 2006.
3. African Economic Outlook, AfDB/OECD, 2008.
4. Johnson, D. 2009. Kongo-Ratovi, korupcija i umetnost preživljavanja, Berlin.
5. Demokratska Republika Kongo – Izveštaj o zemlji tražilaca azila. Centar za pomoć i zaštitu tražilaca azila - Asylum protection center. 2010.
6. CIA World factbook. Democratic Republic of the Congo – Economy. Pristupljeno 15.10.2016.godine. <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/> .
7. Wikipedia - Democratic Republic of the Congo – Geography. Pristupljeno 26.10.2016.godine. <http://en.wikipedia.org/wiki> .
8. Sajt Ujedinjenih Nacija. Pristupljeno 21. novembra 2011. <http://monusco.unmissions.org/>
9. United Nations General Assembly - Human Rights Council - Report of the Special Rapporteur on extrajudicial, summary or arbitrary executions, Philip Alston: Addendum - Mission to the Democratic Republic of the Congo – objavljeno 01. juna 2010.godine. <http://www.reliefweb.int/rw/rwb.nsf/db900sid/EGUA-862PV6> i http://www.ohchr.org/Documents/Countries/CD/DRC_MAPPING_REPORT_FINAL_EN.pdf
10. <http://www.aljazeera.com/news/2016/08/dr-congo-opposition-rejects-talks-election-160821050327293.html> , pristupljeno 10.11.2016.g
11. <https://www.ft.com/content/d8df6e14-93ad-11e6-a1dc-bdf38d484582>, pristupljeno 20.11.2016.

LOW-POLITICAL STRUCTURE OF THE DEMOCRATIC REPUBLIC OF CONGO: PAST, PRESENT AND FUTURE

Žikica Bardžić²⁴, Dragomir Đurić²⁵, Uglješa Mrdić²⁶

Abstract

Work on this article was initiated by the upcoming " possible " presidential elections in this country. Will it happen right democracy, so after two terms as Joseph Kabila and the previous time in the total duration of 15 years, left the post of President to another, or if, as in many other neighboring and African, as well as countries from the rest of the world to happen to to find a " solution " and gain more " who " mandate is unclear. This requires a better understanding and understanding of the history, condition, situation, thinking of engagement and stuff another in Africa and the DRC. Will the presence of the UN Mission for the stabilization of the situation in DR Congo - MONUSCO contribute to a peaceful transition of power or ... Normally, as everywhere in the world all depends on the interests of those " ruler " from " gray areas " which usually of these things really decide.

Keywords: DRC, Kabila, ethnic war, elections, MONUSCO, colonization, Natural resources, failed states

Rad primljen: 24.01.2017.

Rad prihvaćen: 11.03.2017.

---

²⁴ Žikica Bardžić Ph.D., Assistant professor, School of economics and management studies, Karadorđeva no. 52, Kragujevac, E-mail: direktor@vsem.edu.rs

²⁵ Dragomir Đurić Ph.D., Associate professor, School of economics and management studies, Karadorđeva no. 52, Kragujevac, Email: direktor@vsem.edu.rs

²⁶ Uglješa Mrdić, Ministry of law, Republic of Serbia, Nemanjina no. 22-26, 11000 Beograd